

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/283/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113243333
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1113243333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci žalobcu: Z. X., nar. X. X. XXXX, trvale bytom U. XXX/X, U. U., štátny občan SR, zastúpený Mgr. Richardom Karkó, advokátom so sídlom Sad na Studničkách 1029/32, Žilina, proti žalovanému: Tatra banka, a.s., IČO: 00686930, Hodžovo nám. 3, Bratislava, o zaplatenie 2.346,85 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. februára 2015, č. k. 16C/6/2014-90, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žalovanému sa priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia 2.346,85 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. v platnom znení (ďalej len „Obč.zákonník“), § 261 ods. 1, 6 písm. d), § 387 ods. 1, 2, § 397, § 497 zák.č. 513/1991 Zb. v platnom znení (ďalej len „OBZ“) a vecne neunesením dôkazného bremena, ktoré v konaní zaťažovalo žalobcu. Súd prvej inštancie mal preukázané, že dňa 31. 3. 2006 bola medzi stranami sporu podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka uzatvorená Zmluva o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi hypotekárny úver vo výške 51.450,57 eur (1.550.000,- Sk), s päťročnou dobou fixácie a splatnosťou 30 rokov. Žalobca na oznámenie žalovaného zo dňa 12. 5. 2011 zn. 9055/OHÚ/11 o uplynutí fixácie úrokovej sadzby hypotekárneho úveru dňom 10. 7. 2011 žiadnym spôsobom nereagoval a nepožiadaval o zmenu súvisiacu s uplynutím fixácie do 10. 6. 2011. V rámci obdobia ďalšej doby fixácie úrokovej sadzby hypotekárneho úveru žalobca dňa 11. 11. 2011 požiadaval žalovaného o predčasné splatenie úveru k 15. 12. 2011 na čo mu žalovaný listom zo dňa 18. 11. 2011 oznámil, že mu umožní predčasné splatenie úveru k 15. 12. 2011 za podmienok úhrady nesplatennej výšky úveru v sume 47.130,68 eur, poplatku za predčasné splatenie úveru v sume 2.346,85 eur a poplatku za správu úveru v sume 3,50 eur. Žalobca uhradil túto sumu v celkovej výške 49.481,03 eur dňa 15. 12. 2011. Poplatok za predčasné splatenie úveru bol v zmluve o hypotekárnom úvere dohodnutý vo výške 2 % z nesplatennej časti istiny x počet dní do uplynutia dohodnutej doby fixácie : 365. Nesplatená istina úveru pritom ku dňu predčasného splatenia úveru predstavovala sumu 46.937,06 eur a počet dní do uplynutia doby fixácie 1669. Podľa dohodnutého vzorca na výpočet poplatku za predčasné splatenie úveru mal tak žalobca zaplatiť žalovanému poplatok vo výške 4.292,49 eur (938,74 x 1669:365), žiadal však len poplatok vo výške 2.346,85 eur. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že žalovanému nevznikol nárok na zaplatenie poplatku za predčasné splatenie úveru, nakoľko išlo o druhú

fixáciu úrokovej sadzby. Takéto tvrdenie žalobcu totiž nemá oporu v žiadnych ustanoveniach zmluvy o hypotekárnom úvere. Z ust. čl. 3 bod 3.2. zmluvy o hypotekárnom úvere, podľa ktorého po uplynutí doby fixácie má veriteľ právo stanoviť a dlžníkovi následne písomne oznámiť ďalšiu dobu fixácie úrokovej sadzby a zároveň aj výšku úrokovej sadzby platnej počas takto určenej doby fixácie úrokovej sadzby, vyvodil, že dobou fixácie úrokovej sadzby sa rozumie doba, po ktorú banka jednostranne nezmení výšku úrokovej sadzby. Touto dobou je potom každá doba, počas ktorej sa banka zaviazuje nezmeniť určenú úrokovú sadzbu. Po jej uplynutí má dlžník právo predčasne splatiť úver, a to bez poplatku za predčasné splatenie (čl. 7 bod 7.2.10.2. zmluvy). V danej veci mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca požiadal žalovaného o možnosť predčasného splatenia úveru počas plynutia fixácie úrokovej sadzby, a preto žalovaný bol oprávnený od neho v zmysle zmluvy požadovať zaplatenie poplatku za predčasné splatenie úveru. Neprihliadol ani na tvrdenie žalobcu o nezákonom účtovaní poplatku za predčasné splatenie úveru vo výške 5 %, ktorá medzi zmluvnými stranami nebola dohodnutá. Skutočnosť, že 5 % zo sumy 46.937,06 eur predstavuje sumu vo výške 2.346,85 eur, t. j. sumu, ktorú požadoval žalovaný od žalobcu titulom poplatku za predčasné splatenie úveru, považoval súd prvej inštancie za irelevantnú, a to s poukazom na to, že žalovanému vznikol podľa vyššie uvedeného vzorca nárok na poplatok za predčasné splatenie úveru vo výške 4.292,49 eur. Poukázal tiež na to, že v prípade, ak by si žalovaný uplatnil zvýšený poplatok za predčasné splatenie úveru, t. j. vo výške žalobcom tvrdených 5 %, tak by predmetný poplatok predstavoval sumu 10.731,23 eur (5 % zo sumy 46.937,06 eur = 2.346,85 x 1669 = 3.916,897,66:365 = 10.731,23 eur). Vyhodnotením skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa uzavrel, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktoré v zmysle ust. § 79 ods. 1 O.s.p. zahŕňa povinnosť žalobcu opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva a prispieť tak k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj žalovaným vznesenú námietku premlčania, pretože sa jedná o absolútny obchodnoprávny vzťah z úverovej zmluvy, pre platí štvorročná premlčacia doba, upravená v Obchodnom zákonníku, v priebehu ktorej bola žaloba podaná na súde, a ktorá je navyše aj v prospech spotrebiteľa.

3. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) a v konaní plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a pre nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalovaného zaviazá na náhradu trov konania, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Bol toho názoru, že žalovaný by mal nárok na zaplatenie poplatku za predčasné splatenie úveru len v takom prípade, ak by žalobca úver predčasne splatil pred uplynutím doby fixácie úrokovej sadzby, ktorej je prvá doba fixácie v zmysle zmluvy, a to vo výške počítanej vzorcom: 2 % z nesplatennej časti istiny x počet dní do ukončenia doby fixácie úrokovej sadzby: 365. Po uplynutí prvej 5 - ročnej v zmluve dojednanej fixácie úrokovej sadzby (ktorá uplynula dňa 10. 7. 2011) preto nemal žalovaný podľa neho nárok na uplatnenie poplatku za predčasné splatenie úveru podľa bodu 7.2.10.1. zmluvy. Nestotožnil sa tak s názorom súdu prvej inštancie, že dobou fixácie úrokovej sadzby sa v zmysle bodu 3.2. zmluvy myslí každá ďalšia doba fixácie úrokovej sadzby. Takýto výklad je podľa názoru žalobcu nesprávny z dôvodu, že v zmluve bola dohodnutá len prvá doba fixácie úrokovej sadzby. Znenie bodu 3.2. zmluvy následne žalovanému fakultatívne umožňovalo, po uplynutí zmluvne dojednanej doby fixácie, oznámiť žalobcovi ďalšiu dobu fixácie úrokovej sadzby. V prípade, ak by žalovaný žalobcovi takéto oznámenie neadresoval, uplynutím prvej doby fixácie dojednanej v zmluve by úroková sadzba ďalej fixovaná nebola. V tejto súvislosti aj s odkazom na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze I. ÚS 243/07 žalobca tiež zdôraznil, že do obsahu zmluvy nemohol žiadnym spôsobom zasahovať, a preto za jej znenie nesie zodpovednosť žalovaný. Namietal tiež výšku poplatku za predčasné splatenie úveru, keď žalovaný nevyrubil poplatok za predčasné splatenie úveru podľa vzorca uvedeného v zmluve o hypotekárnom úvere, ale podľa aktuálneho sadzovníka poplatkov platného v čase predčasného splatenia úveru zo strany žalobcu, pričom podľa § 75 ods. 6 o bankách, hypotekárna banka nemôže požadovať od klienta úhradu poplatkov, ktoré nie sú určené v zmluve. Žalovaný preto nielenže nemal nárok na poplatok za predčasné splatenie úveru, ale tento vyrubil aj v rozpore s § 75 ods. 6 zák. o bankách. Súd prvej inštancie nesprávne poukázal na výpočet poplatku za predčasné splatenie úveru vo výške 5 % podľa vzorca určeného v zmluve, nakoľko žalobca nikdy netvrdil, že žalovaný použil na výpočet poplatku vzorec definovaný v zmluve, ale práve naopak sa týmto vzorcom neriadil a poplatok za predčasné splatenie úveru určil vo výške 5 % z

nesplatennej časti úverovej istiny, podľa sadzobníka poplatkov platného v čase predčasného splatenia úveru.

5. Žalovaný sa k odvolaniu v súdom stanovenej lehote písomne nevyjadril.

6.. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného návrhu na zaplatenie postúpenej pohľadávky z úverovej zmluvy, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

7. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vyporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods.2,3 C.s.p.).

8. V prejednávanej veci sa odvolací súd plne stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu po tom, ako tento dňa 15. 12. 2011 žalovanému uhradil poplatok za predčasné splatenie úveru vo výške 2.346,85 eur. Právo žalovaného na úhradu poplatku za predčasné splatenie úveru, ktorého splatnosť bola dohodnutá na dobu 30 rokov, vyplývalo z ust. čl. 7.2.10.1 Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca žalovaný nárok odvodzoval z názoru, podľa ktorého dobou fixácie je len prvá doba v časovom rozpätí päť rokov. Odvolací súd však takýto výklad zmluvy považuje za účelový, pretože žalobcom prezentovaný výklad nemá oporu v žiadnom zo zmluvných dojednaní, práve naopak z ust. čl. 3.2., 5.3., 7.3. predmetnej zmluvy možno vyvodíť, že doba fixácie zabezpečuje po určité opakujúce sa časové obdobie nemennosť výšky úrokovej sadzby s tým, že pri určení novej doby fixácie úrokovej sadzby banka oznámi dlžníkovi výšku novej (ďalšej) úrokovej sadzby a výšku splátky, prípade aj zmenu a výšku poplatkov podľa čl. 7. zmluvy. Zmluva vo svojich ustanoveniach priamo počíta s opätovnými fixačnými obdobiami úrokovej sadzby s možnosťou zmeny poplatkov dohodnutých pri uzatvorení pôvodnej zmluvy. Žalovaný tak urobil listom zo dňa 12. 5. 2011, ktorým žalobcovi oznámil nové podmienky fixácie s možnosťou ich zmeny do 10. 6. 2011 s upozornením, že ak dlžník do 10. 6. 2011 nepožiada o zmenu súvisiacu s uplynutím fixácie, platí, že súhlasí s novými podmienkami s účinnosťou od 10. 7. 2011 (nová doba fixácie, úrokovej sadzby a anuitnej splátky). Nakoľko žalobca pred uplynutím prvého obdobia fixácie na tento oznam žiadnym spôsobom nereagoval a nevyjadril svoj nesúhlas s vopred oznámenou zmenou úverového vzťahu, konkludentne pristúpil na jeho nové podmienky. V tejto súvislosti je tiež potrebné poukázať na to, že takto stanovené podmienky plynutia novej doby fixácie nie sú v rámci bežnej praxe peňažných ústavov poskytujúcich hypotekárne úvery ničím výnimočným. Tohto si bol pravdepodobne vedomý aj žalobca, ktorý poplatok za predčasné splatenie úveru uhradil dňa 15. 12. 2011 a jeho vrátenia titulom namietaného bezdôvodného obohatenia sa na súde domáhal po viac ako dvoch rokoch od jeho uhradenia.

9. Neobstojí ani ďalšia námietka žalobcu popierajúca opodstatnenosť poplatku za predčasné splatenie úveru len z dôvodu inej výšky poplatku ako bola zmluvne dohodnutá. Žalovanému totiž podľa vzorca pre výpočet poplatku za predčasné splatenie úveru vzniklo právo na zaplatenie poplatku za predčasné splatenie úveru v sume 4.292,49 eur (938,74 eur x 1669 dní = 1.566.757,06 : 365 dní) a voči žalobcovi si uplatnil poplatok vo výške 2.346,85 eur. Pokiaľ si preto neuplatnil viac než čo by mu podľa zmluvnej a zákonnej úpravy prináležalo, nemohol sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Rovnako účelovo vyznieva aj tvrdenie žalobcu, že takýmto spôsobom došlo zo strany žalovaného k porušeniu ust. § 75 ods. 6 zákona o bankách, podľa ktorého banka nemôže od klienta považovať úhradu zmluvne nedohodnutých poplatkov. Poplatok za predčasné splatenie úveru bol zmluvne dohodnutý v čl. 7.2.10.1.

a len v prípade jeho zmeny v súvislosti s uplynutím fixácie sa na žalovaného vzťahovala povinnosť oznámiť žalobcovi jeho novú výšku (čl. 5.3. zmluvy). Pokiaľ k zmene tohto poplatku po uplynutí prvej doby fixácie nedošlo, jeho výška sa spravovala sadzobníkom uvedeným v čl. 7. zmluvy. Irelevantným je v tomto smere aj dôvod, ktorý žalovaného viedol k uplatneniu nižšej výšky poplatku za predčasné splatenie úveru, a na druhej strane nepochopiteľným je namietanie tejto skutočnosti žalobcom, ktorému bolo použitie nového sadzobníka poplatkov na prospech.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

11. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).